

Зефірантес (кімнатний нарцис) є моєю улюбленою рослиною. На уроці природознавства ми разом з Ольгою Григорівною розмножили цю квітку за допомогою цибулин. Зефірантес любить світло. Під час вегетаційного періоду температура повинна бути приблизно 18–20 градусів. Поливають зефірантес регулярно, через декілька днів після підсихання верхнього шару субстрату. Пересаджують щороку перед періодом активного росту.

Я подарувала зефірантеси бабусі Олі та бабусі Миросі.

Андріанна Возняк, учениця 3-Б класу СЗШ № 3, м. Борислав, Львівська обл.

Про походження назви мого міста є цікава легенда. Кажуть, колись жив козак на прізвище Харько, він перший оселився тут та заснував місто Харків.

Природа України вражає мене усім, але найбільше мене надихає глина і квіти. Квіти – це справжнє диво природи! З глини можна зліпити усе.

Глина липка і цікава, Візьмеш глину, буде справа, Є і чорна, є і біла, бува жовта, навіть сіра.

Даша Дашутіна, учениця 3-А класу гімназії № 163, м. Харків

Весна

Прийшла вже дівчинка мала, І всі її, напевно, знають. Бо це ж чудова йде весна До нас з-за небокраю.

Взяла і пензлик, й олівець, Фарбує все в зелене. А квітень місяць-молодець Квітки несе до мене.

Пригріло сонце, пташка заспіває, І все навколо раптом оживає. І тут, і там усе заграє, А вітер тихо-тихо повіває.

І всі комахи, всі тварини Пробуджуються від сну. Вони, ліпші друзі людини, Щиро вітають весну.

Семенча Єгор, учень 4 класу Водянської СЗШ Верхньодніпровського району, Дніпропетровська обл.

Йде весна

Йде весна, біжать струмочки І птахи летять в садочки. Треба гнізда майструвати І дерева лікувати. Он берізка зустрічає Свого вірного шпачка. Третю весну прилітає, Хоч дорога й нелегка.

Гвоздецька Наталя, учениця 3-Б класу СЗШ №3, м. Борислав, Львівська обл.

KOLOSOK-ONLINE
Природнича гра для дорослих і дітей
www.kolosok.org.ua

Візьми участь у інтерактивній грі, вииграй книжку серії „БІБЛІОТЕЧКА „КОЛОСКА“, передплату газети „КОЛОСОЧОК“ та БІНОКЛЬ Delta Optical StarLight 15x70! За допомогою бінокля ти можеш спостерігати поверхню Місяця, зорі, птахів та їхні гнізда. Умови участі читай на сайті kolosok.org.ua у рубриці „KOLOSOK-ONLINE“.

Передплатний індекс 89454

Головний редактор:
Дарія Біда, тел.:(032) 236-71-24,
e-mail: dabida@mis.lviv.ua
Заступник головного редактора:
Світлана Вольська,
e-mail: svitlana300@gmail.com

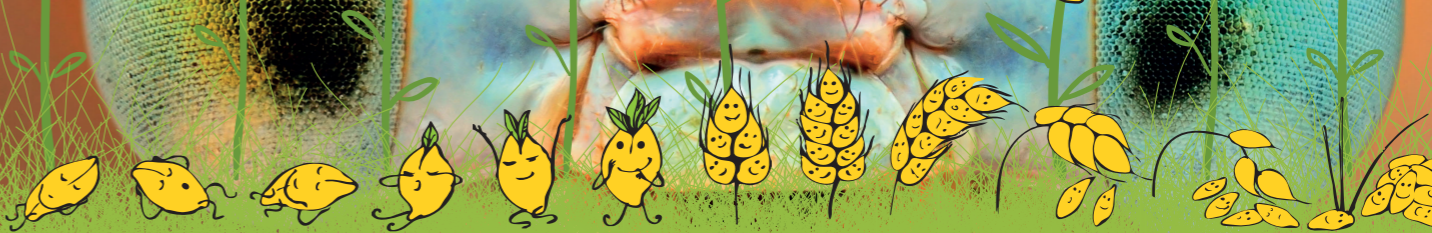
Підписано до друку 26.03.15,
формат 60x84/8.
Друк офсетний. Наклад 12 000 прим.
Адреса редакції: 79038, м. Львів,
а/с 9838. Надруковано в друкарні
ТОВ „Видавничий дім „УКРОП“.

Юний ентомолог

(твое ім'я та прізвище)

№12/2015
КВІТЕНЬ

КОЛОСОЧОК

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ТЕМАТИЧНА ПРИРОДНИЧА ГАЗЕТА ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ

У САДУ ТА НА ГОРОДІ ВІД КОЖНОГО СВОЯ КОРИСТЬ

У природі існує приблизно 1 млн видів комах. Запилення квіткових рослин – одна з найдавніших функцій комах у природі. Запилюючи квіти культурних рослин, комахи підвищують їхню врожайність.

Комахи беруть участь у ґрунтоутворюючих процесах, покращують родючість ґрунту. Терміти, мурахи, як і личинки багатьох комах, що живуть у землі, розпушують ґрунти своїми ходами, збагачують його перегноем, покращують вентиляцію та водний баланс. З коконів шовковичного шовкопряда виготовляють шовк. Мертвоїди, гробарики та інші комахи є санітарами природи. Вони поїдають тваринні та рослинні рештки, що розкладаються. Дрозофіли та багато інших комах є об'єктами для наукових досліджень.

Метелики, жуки, бабки та інші комахи тішать око своїми химерними формами, малюнком і гамою кольорів, а також співом та граційними рухами.

СЛОВНИЧОК РОЗУМНИКА

Ентомологія – наука, що вивчає комах (від давньогрецького „ентомос“ – комаха).

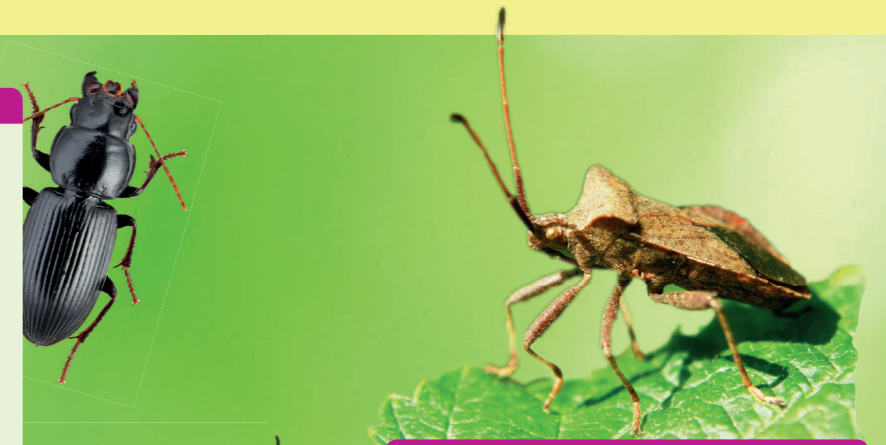
Комахи – найчисленніша армія тварин на Землі

Джмелі та бджоли є прекрасними запилювачами для багатьох видів дерев, кущів та багаторічних трав'янистих рослин. Бджоли виробляють мед, віск та лікарські речовини (прополіс).

Сонечка (і дорослі особини, і їх личинки) приносять величезну користь, знищуючи у першу чергу попелиць (з'їдають їх по кілька десятків на день), але крім неї вони поїдають борошнистих червців, кліщів, білокрилок, молодих гусениць і деяких інших шкідників.

Як дорослі жужелиці, так і їхні личинки – хижаки, що живляться різними комахами, дощовими черв'яками та равликами. Що цікаво: коли здобичі багато, жужелиці входять у мисливський азарт, у результаті чого вбивають жертв більше, ніж можуть з'їсти.

Дорослі садові клопи та їхні личинки полюють на різних комах – шкідників з м'яким покривом. Клопи знищують личинок хрущів, гусениць, попелиць, павутинних кліщів.

Дорослі особини золотоочки їдять здебільшого нектар, пилок чи солодку виділення попелиць, не вбиваючи їх, а личинки золотоочок ненажерливі хижаки, що знищують багатьох шкідників: тлю, трипсів, павутинних кліщів, цикадок, борошнистих червців, яйця і гусениці більшості молі і метеликів. Одна личинка впродовж двох тижнів може з'їсти до 450 попелиць. Крім цих шкідників, вони також знищують хрущів, медяниць і листовійок.

Дорослі дзижчалки харчуються пилом і нектаром квітів, а їхні личинки полюють на попелиць, личинки хрущів, медяниць, яйця колорадських жуків.

Вуховертки є одночасно корисними та шкідливими для людини комахами. Можуть, наприклад, завдати шкоди медоносним бджолам, селячись у щілинах під кришками вуликів і забруднюючи їх. За наявності великої кількості попелиць із задоволенням поїдають її. Харчуються також гусеницями яблуневої та сливової плоджерок, дрібними членистоногими та рослинними рештками.

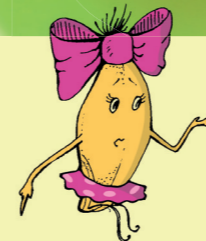
КЛУБ ТРЬОХ ЗЕРНЯТ

Розумник: Лише 1% описаних видів комах завдають шкоди людині.

Лапуня: Багато комах (комарі, блохи, воші) є паразитами тварин і людини та переносниками небезпечних захворювань (тифу, чуми).

Пустунчик: А такі комахи, як жук-точильник і жук-вусань, ушкоджують деревину та проникають у дерев'яні меблі, колоди, дошки стін, стельові балки тощо, завдають величезної шкоди будівлям та предметам вжитку.

Лапуня: Багато комах та їхніх личинок, наприклад гусениці метеликів, харчуються живими тканинами рослин, з'їдаючи істотну частину врожаю.

ЦІКАВИНКА ВІД ЛАПУНІ

На Русі і у давній Польщі збирали дубового червеця, якого називали також кермесом, пізніше кошеніллю. З червецю у давнину добували цінну червону фарбу кармін. Значним осередком торгівлі карміном була Галичина, через що її називали Червоною Руссю. Вчені вважають, що назву місяцю (червень) дала комаха, адже саме на червень припадав збір червецю. Назву червоному кольору також дала ця комашка.

